

Selected Bibliography on the Library of the Monastery of St John the Theologian and the Patmian School

Introduction

The following selected bibliography provides resources for the study of the **Library of the Monastery of St John the Theologian on Patmos**, its manuscript and printed collections, its Byzantine documentary archive, and the history of the **Patmian School (Patmias Scholi)**. The references have been organized thematically to help students identify the most relevant resources according to their interests.

The bibliography includes historical and modern catalogues of the manuscript collection, paleographical resources, studies on the history and development of the Library, editions of Byzantine documents preserved in the Monastery, catalogues of its printed books, and works relating to the educational activity of the Patmian School. Together, these publications provide different perspectives on the Monastery as a center of **manuscript preservation, textual transmission, documentary production, book culture, scholarship, and education**.

1. Manuscript Catalogues and Paleographical Resources

These works are particularly useful for identifying individual manuscripts, consulting codicological and paleographical descriptions, establishing dates and contents, and exploring the historical development of the manuscript collection.

Σακκελίων, Ι. (1890). *Πατμιακή Βιβλιοθήκη, ήτοι αναγραφή των εν τη Βιβλιοθήκη της κατά την νήσον Πάτμον Γεραράς και Βασιλικής Μονής του Αγίου Αποστόλου και Ευαγγελιστού Ιωάννου του Θεολόγου τεθησαυρισμένων χειρογράφων τευχών.* Τυπογραφείο Αλεξάνδρου Παπαγεωργίου.

Κομίνης, Α. (1966a). Ο νέος κατάλογος των χειρογράφων της εν Πάτμω Ιεράς Μονής Ιωάννου του Θεολόγου (μέθοδοι και προβλήματα). *Σύμμεικτα*, 1, 17–34.

Κομίνης, Α. (1966b). Σακκελίωνος παραλειπόμενα (Συμβολή πρώτη). *Σύμμεικτα*, 1, 35–75.

Κομίνης, Α. (1966c). Λανθάνον δίφυλλον τοῦ πατμιακοῦ κοντακαρίου 212. *Σύμμεικτα*, 1, 125–136.

Κομίνης, Α. (1968). *Πίνακες χρονολογημένων Πατμιακών Κωδίκων.* Βασιλικόν Ίδρυμα Ερευνών, Κέντρον Βυζαντινών Ερευνών.

Κομίνης, Α. (1988). *Πατμιακή Βιβλιοθήκη, ήτοι νέος κατάλογος των χειρόγραφων κωδίκων της Ιεράς Μονής Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου Πάτμου: Τόμ. Α΄, Κώδικες 1–101.*

Κομίνης, Α. (1989). *Παλαιοί κατάλογοι των κωδίκων της Ιεράς Μονής Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου Πάτμου: Αναγκαίαι διασαφήσεις (Τόμ. Γ΄).*

2. The Library and its Manuscript Collection

The following publications provide broader introductions to the history, formation, organisation, and cultural significance of the Library and its manuscript holdings.

Βρανούση, Έ. (1964). Πατμιακά Γ΄: Ο καθηγούμενος της Μονής Πάτμου Ιωσήφ Ιασίτης και η αρχαιότερη αναγραφή χειρογράφων της Μονής. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 4, 345–351.

Κομίνης, Α. (1988). Τα χειρόγραφα. Στο Α. Κομίνης (Επιμ.), *Οι θησαυροί της Μονής Πάτμου* (σσ. 328–331). Εκδοτική Αθηνών.

Κομίνης, Α. (Επιμ.). (1988). *Οι θησαυροί της Μονής Πάτμου.* Εκδοτική Αθηνών.

Στάικος, Κ. Σπ. (1995). *Η Βιβλιοθήκη της Μονής του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στην Πάτμο.*

Στάικος, Κ. Σπ. (2016). *Η ιστορία της βιβλιοθήκης στον δυτικό πολιτισμό: Από τον Μέγα Κωνσταντίνο έως τον Καρδινάλιο Βησσαρίωνα* (Τόμ. 3, σσ. 307–316). ΑΤΩΝ.

3. Byzantine Documents and the Monastic Archive

These publications introduce students to the rich Byzantine documentary archive preserved at Patmos and are particularly relevant to Byzantine diplomacy, documentary palaeography, and the institutional and administrative history of the Monastery.

Βρανούση, Έ. (1980). *Βυζαντινά έγγραφα της Μονής Πάτμου: Α΄. Αυτοκρατορικά: Διπλωματική έκδοσις, γενική εισαγωγή, ευρετήρια, πίνακες.* Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Κέντρον Βυζαντινών Ερευνών.

Βρανούση, Έ. (1988). Τα έγγραφα. Στο Α. Κομίνης (Επιμ.), *Οι θησαυροί της Μονής Πάτμου* (σσ. 331–334). Εκδοτική Αθηνών.

4. Printed Books and the Development of the Library

These studies and catalogues document the Library's printed-book collection and are useful for following its development beyond the manuscript tradition, particularly from the early modern period onwards.

Φραγκίσκος, Ε. (1988). Τα έντυπα. Στο Α. Κομίνης (Επιμ.), *Οι θησαυροί της Μονής Πάτμου* (σσ. 341–346). Εκδοτική Αθηνών.

Φραγκίσκος, Ε. (1989). Οι σωζόμενοι κατάλογοι των εντύπων της βιβλιοθήκης της Μονής Α. Ιωάννου του Θεολόγου Πάτμου. Στο *Ι. Μονή Α. Ιωάννου του Θεολόγου: 900 χρόνια ιστορικής μαρτυρίας (1088–1988): Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου, Πάτμος, 22–24 Σεπτεμβρίου 1988*.

Φραγκίσκος, Ε. Ν., & Φλωρέντης, Χ. (1993). *Πατμιακή Βιβλιοθήκη: Κατάλογος των εντύπων (15ος–19ος αι.): Τόμ. Α΄, 1479–1800 (949 έντυπα).*

Φραγκίσκος, Ε. Ν., & Φλωρέντης, Χ. (1995). *Πατμιακή Βιβλιοθήκη: Κατάλογος των εντύπων (15ος–19ος αι.): Τόμ. Β΄, 1801–1890 (2.068 έντυπα).*

Φραγκίσκος, Ε. Ν., & Φλωρέντης, Χ. (1996). *Πατμιακή Βιβλιοθήκη: Κατάλογος των εντύπων (15ος–19ος αι.): Τόμ. Γ΄, 1891–1900 (656 έντυπα).*

Μελιανός, Ι. Ν. (2012). *Πατμιακή Βιβλιοθήκη: Κατάλογος των εντύπων (15ος–19ος αι.): Τόμ. Δ΄. Νέες προσκτήσεις της Βιβλιοθήκης, 15ος–19ος αι. (390 έντυπα).*

5. Digital Resources

PANDEKTIS – Monastic Archives: Documents from Mount Athos and Patmos

[PANDEKTIS – Search results for Patmos](#)

Description:

PANDEKTIS is a digital repository of scientifically documented collections in Greek history and culture, developed by the National Hellenic Research Foundation and made available digitally by the National Documentation Centre (EKT). Of particular relevance to the study of Patmos is the collection “**Monastic Archives – Documents from Mount Athos and Patmos,**” which provides access to Byzantine and post-Byzantine archival documents from the Monastery of St John the Theologian on Patmos, alongside material from Athonite archives. The database allows users to search individual records and explore primary documentary evidence relating to the history, administration, property, and wider historical context of the monastery. It is especially useful as an introduction to **Byzantine documentary sources and diplomatic material from Patmos**, complementing the study of the monastery’s manuscript collection.

Notes in the Manuscript Codices of the Monastery of St John the Theologian, Patmos

Database – Codices Patmos

Description:

This specialized database, developed by the **Institute of Historical Research of the National Hellenic Research Foundation**, collects historical notes and annotations identified in manuscript codices of the Monastery of St John the Theologian on Patmos and published in the existing catalogues of the collection. These notes constitute valuable primary evidence for the history and use of the manuscripts, as they may preserve information concerning **persons, institutions, dates, ownership, circulation, and other events connected with the life of the codices**. The database allows the material to be explored through fields such as **action/event, institution, person, source publication, and date**, making it a useful tool for investigating manuscripts not only as textual objects but also as historical artefacts with their own transmission and provenance.